ชื่อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและการดูแลตนเองในผู้ป่วย โรคความดันโลหิตสูง

ชื่อผู้เขียน

นางกรรณิกา เรือนจันทร์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาชาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ สมบัติ ไชยวัณณ์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิกุล บุญช่วง กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทัศนา มหานุภาพ กรรมการ รองศาสตราจารย์ ตร. วิจิตร ศรีสุพรรณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและ
การดูแลตนเองในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ที่มารับการตรวจรักษาที่คลินิกโรคความดันโลหิตสูง
แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพะเยา จังหวัดพะเยา ในระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน
พ.ศ. 2534 จำนวน 100 คน ทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่
กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดความเชื่อ
ด้านสุขภาพ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ สุภาพ ใบแก้ว สร้างขึ้น และแบบวัดกิจกรรมการดูแลตนเอง
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง หาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และหาความเชื่อมั่น
ของแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพด้วยวิธีของครอนบาค ส่วนแบบวัดกิจกรรมการดูแลตนเองหาความ
เชื่อมั่นด้วยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพเท่า
กับ 0.82 และแบบวัดกิจกรรมการดูแลตนเองเท่ากับ 0.71 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม
SPSS หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบชั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า

- 1. ความเชื่อด้านสุขภาพโดยส่วนรวมของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงมีความสัมพันธ์ทาง
 บวกกับการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนความเชื่อด้านการรับรู้ถึงโอกาส
 เสี่ยงต่อการเกิดโรคและบัจจัยร่วม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .01 และการรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค การรับรู้ถึงประโยชน์ของการรักษารวมทั้ง
 การรับรู้ถึงอุปสรรคในการปฏิบัติตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05 สำหรับความเชื่อด้านแรงจูงใจด้านสุขภาพโดยทั่วไปพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับ
 การดูแลตนเอง
- 2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพบว่า ตัวทำนายที่สามารถร่วมทำนาย ความเชื่อด้านสุขภาพของผู้บ่วยโรคความต้นโลหิตสูงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ระยะเวลาที่เป็นโรค โดยสามารถทำนายความเชื่อด้านสุขภาพได้ร้อยละ 5.83
- 3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขึ้นตอนพบว่า ตัวทำนายที่สามารถร่วมทำนาย การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การ รับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค ส่วนตัวทำนายการดูแลตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ได้แก่ การมีภาวะแทรกซ้อนจากโรคความดันโลหิตสูง บัจจัยร่วม และระดับการศึกษา โดยสามารถทำนายการดูแลตนเองได้ร้อยละ 22.37
- 4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภายในระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและบัจจัยด้านความเชื่อ ด้านสุขภาพ พบว่าระยะเวลาที่เป็นโรคมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ถึงประโยชน์ของการรักษาและ ภาวะควบคุมโรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

rights reserv

Thesis Title

Relationship Between Health Beliefs and Self-Care in Hypertensive Patients.

Author

Mrs. Kannigar Reunchan

M.N.S.

Medical and Surgical Nursing

Examining Committee

Assoc. Prof. Sombat Chaiwan Chairman
Assist. Prof. Pikul Boonchuang Member
Assist. Prof. Tatsana Mahanupab Member
Assoc. Prof. Dr. Wichit Srisuphan Member

Abstract

The main purpose of this study was to investigate the relationship between health beliefs and self-care in hypertensive patients at hypertensive clinic, Out Patient Department, Phayao Hospital, Phayao province, during September to November 1991. One hundred samples, males and females were selected from patients who met criteria conclusion. The instrument used for data collecting was a questionnaire composed of three parts: demographic data, health beliefs scales which developed by Supap Bikaew, and self-care scales which developed by the researcher. Content validity was examined by specialists. Reliability of health beliefs scale was obtained by means of Cronbach's alpha coefficient and self-care scales was obtained by means of Kuder-Richardson 20. The reliability of health beliefs questionnaire and self care questionnaire were 0.82 and 0.71.

Data was analyzed by SPSS program using frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression.

The results of the study revealed that:

- 1. There was positive relationship between total health beliefs of hypertensive patients and self-care at the statistical significant level of .001. The perception of susceptibility and modifying factors related positively with self-care at the statistical significant level of .01, the perception of severity, benefits and barrier related positively with self-care at the statistical significant level of .05, but there was no statistical significant relationship between general health motivation and self-care.
- 2. The result of stepwise multiple regression analysis showed that the predictor which could predict the health beliefs of hypertensive patients was the duration of the disease. The level of statistical significance was .05 and the percentage accounted of the prediction was 5.83.
- 3. The result of stepwise multiple regression analysis showed that the predictors which could predict the self-care of hypertensive patients at the statistical significant level of .01 was the perception of susceptibility. The complication of hypertension, modifying factors and educational level could predict the self-care at the statistical significant level of .05, and the percentage accounted of the prediction was 22.37.

4. The result of internal correlation analysis between personnal factors and health beliefs factors showed that the duration of the disease related with the perception of benefits and the state of disease control at the statistical significant level of .01.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved